

**ՀՀ ԳԱԱ Հայագիտության և հասարակական գիտությունների
բաժանմունք**

ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան տնտեսագիտության ինստիտուտ

**Բելառուսի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի տնտեսագիտության
ինստիտուտ**

ՌԴ Գիտությունների ակադեմիայի Սարատովի գիտական կենտրոն

ՄԻԶԱԶԳԱՅԻՆ ԳԻՏԱԺՈՂՈՎ

**«Մոցիալ–տնտեսական զարգացման հիմնախնդիրներն
արհեստական բանականության նվաճումների ներդրման
պայմաններում»**

ԵՐԵՎԱՆ-2024

Հարգելի

Մի՞րով հրավիրում ենք Ձեզ մասնակցելու «Սոցիալ-տնտեսական զարգացման հիմնախնդիրներն արհեստական բանականության նվաճումների ներդրման պայմաններում» թեմայով միջազգային գիտաժողովին, որը տեղի կունենա **2024թ. սեպտեմբերի 13-ին ժամը 11⁰⁰-ին** ՀՀ ԳԱԱ նախագահության նիստերի դահլիճում (Մարշալ Բաղրամյան պող., 24, 2-րդ հարկ):

ԾՐԱԳԻՐ

Սեպտեմբերի 13-ին, ժ. 11⁰⁰ -13⁰⁰

1. Բացման խոսք

ՀՀ ԳԱԱ Հայագիտության և հասարակական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս-քարտուղար, տ.գ.դ., պրոֆեսոր՝
Յուրի Սուվարյան

2. Ողջունի խոսք

ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի տնօրեն, տ.գ.թ., դոցենտ՝
Մերի Մանուչարյան

Բելառուսի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Տնտեսագիտության ինստիտուտի տնօրեն, տ.գ.թ., դոցենտ՝

Դենիս Սուխա

ՌԴ Գիտությունների ակադեմիայի Սարատովի գիտական կենտրոնի տնօրեն, ֆ.մ.գ.դ.՝

Բորիս Խլեբցով

ԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐ ԼԻԱԳՈՒՄԱՐ ՆԻՍՏՈՒՄ

1. «Հայ հասարակության թվային գրագիտությունը. գնահատում և որոշիչ գործոններ», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի գիտաշխատող, տ.գ.թ.՝

Հովհաննես Ասատրյան (Հայաստան, Երևան)

2. «Կանաչ պարտատուների համաշխարհային շուկայի կառուցվածքը և զարգացման միտումները», ՌԴ Գիտությունների ակադեմիայի Վ.Ա. Տրապեզնիկովի անվան կառավարման հիմնախնդիրների ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող, տ.գ.դ., դոցենտ՝

Սվետլանա Ռատներ (ՌԴ, Մոսկվա)

3. «Մարդ-մեքենա. հնարավորություն՝, թե՛ հակամարտություն՝», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող, տ.գ.թ., դոցենտ՝

Մանուշ Մինասյան (Հայաստան, Երևան)

4. «Արհեստական բանականության շուկայի զարգացման համաշխարհային միտումների վերլուծություն. ներկա վիճակ, աջակցության մեխանիզմներ և աճի խոչընդոտներ», ՌԴ Գիտությունների ակադեմիայի Սարատովի գիտական կենտրոնի Ագրարային հիմնախնդիրների ինստիտուտի գիտքարտուղար, տ.գ.թ.՝

Մաքսիմ Օսովին (ՌԴ, Սարատով)

5. «Բելառուսի Հանրապետության տնտեսական հարաբերությունների կոորդինացման շուկա-ալգորիթմական մեթոդի առանձնահատկությունները», Բելառուսի պետական ինֆորմատիկայի և ռադիոէլեկտրոնիկայի համալսարանի Ճարտարագիտության և տնտեսագիտության ֆակուլտետի դեկան, տ.գ.թ., դոցենտ

Օլգա Լավրովա (Բելառուս, Մինսկ)

6. «Թվային տնտեսության ազդեցությունը երկրների ժողովրդագրական ցուցանիշների վրա», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի կրտսեր գիտաշխատող՝ **Արսեն Լոբոյան (Հայաստան, Երևան)**

Հարցեր և քննարկումներ

13⁰⁰-14⁰⁰-Մուրճի ընդմիջում

ԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՑՈՒՄՆԵՐ ԲԱԺԱՆՄՈՒՆՔԻ ՆԻՍՏԵՐՈՒՄ

**1. ԱՐՉԵՏՏԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ.
ՆՎԱՃՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ՄԱՐՏԱՀՐԱՎԵՐՆԵՐԸ**

1. «Արհեստական բանականությունը Հայաստանի էներգետիկայում», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի առաջատար գիտաշխատող, տեխ. գ. թ.՝ **Ստեփան Պապիկյան (Հայաստան, Երևան)**

2. «Խելացի զրոսաշրջության զարգացման միտումները արհեստական բանականության համատեքստում», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի գիտաշխատող, գիտական թեմայի ղեկավար, տ.գ.թ., դոցենտ՝ **Սվետլանա Դալլաքյան (Հայաստան, Երևան)**, ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող, տ.գ.թ.՝ **Աննա Մակարյան (Հայաստան, Երևան)**

3. «Արհեստական բանականության ոլորտի զարգացումը ԱՊՀ երկրների շրջանակներում», Բելառուսի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Տնտեսագիտության ինստիտուտի բաժնի վարիչ, **Վյաչեսլավ Ռուսյանցև (Բելառուս, Մինսկ)**, Բելառուսի Հանրապետության էկոնոմիկայի նախարարության Տնտեսագիտության գիտահետազոտական ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող, **Նատալյա Գոնչարիկ (Բելառուս, Մինսկ)**

4. «Արհեստական բանականության տեխնոլոգիաների ներդրման հնարավորություններն ու սահմանափակումները ՀՀ ագրարային ոլորտում», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող, տ. գ. թ., դոցենտ՝ **Ալվարդ Մատինյան (Հայաստան, Երևան)**

5. «Արհեստական բանականությունը կրթության մեջ», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի գիտաշխատող, տ. գ. թ.՝ **Տաթևիկ Շահինյան (Հայաստան, Երևան)**

6. «Արհեստական բանականությունից բխող լուծումներ՝ ուղղված միգրանտների ինտեգրման գործընթացին», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի կրտսեր գիտաշխատող՝ **Անուշ Մարգարյան (Հայաստան, Երևան)**

7. «Արհեստական բանականության բնագավառում իրավապահ պրակտիկայի որոշ առանձնահատկություններ», Բելառուսի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Տնտեսագիտության ինստիտուտի գիտաշխատող, **Դարյա Մարկևիչ (Բելառուս, Մինսկ)**, Բելառուսի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Տնտեսագիտության ինստիտուտի գիտաշխատող, **Օլգա Կոչերգա (Բելառուս, Մինսկ)**

2.ՄԱԿՐՈՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԻՏՈՒՄՆԵՐԸ ԵՎ ՀԻՄՆԱԽՆԴԻՐՆԵՐԸ

1. «Հայաստանի ժողովրդագրական դիվանագիտության խնդիրները», տ.գ.դ., պրոֆեսոր՝ **Թաթուլ Մանասերյան (Հայաստան, Երևան)**

2. «Պետական քաղաքականության կարգավորիչ դերը արհեստական բանականության մարտահրավերներում», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի գիտաշխատող, տ. գ. թ., դոցենտ՝ **Լիլիկ Բեգլարյան (Հայաստան, Երևան)**

3. «Հայաստանի Հանրապետության մակրոտնտեսական ցուցանիշների շարժը և տնտեսության վերարտադրության ներուժը», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի գլխավոր գիտաշխատող, տ.գ.դ., պրոֆեսոր՝ **Աշոտ Մարկոսյան (Հայաստան, Երևան)**, ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի «Մակրոտնտեսական հիմնախնդիրներ և ֆինանսներ» գիտական ուղղության ղեկավար, տ.գ.թ., դոցենտ՝ **Էյանորա Մաթևոսյան (Հայաստան, Երևան)**, «Քաղաքագիտական, իրավագիտական և տնտեսագիտական հետազոտությունների և կանխատեսումների» ՀԿ, ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի դոկտորանտ, տ. գ. թ., **Մերուժան Մարկոսյան (Հայաստան, Երևան)**

4. «ՀՀ բնակչության աշխատանքային ռեսուրսների կառուցվածքի և ծերացման գործընթացի վիճակագրական վերլուծությունը», Հայաստանի ազգային ազրարային համալսարանի դասախոս, տ.գ.թ. **Աստղիկ Մովսիսյան (Հայաստան, Երևան)**

5. «ՀՆԱ-ում կառուցվածքային տեղաշարժերի և հիմնական ոլորտներում դրա իրական ծավալի ինդեքսների դինամիկայի ինտենսիվության գնահատականը 2014-2023թթ (ՀՀ տվյալներով)», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի ավագ գիտաշ-

խատող, Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի Տվյալագիտության ամբիոնի պրոֆեսոր, տ.գ.թ.՝ **Գոհար Վարդանյան (Հայաստան, Երևան)**, Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարան, Տվյալագիտության ամբիոնի դոցենտ, տ.գ.թ.՝ **Գևորգ Քեշիշյան (Հայաստան, Երևան)**

6. «Ֆինանսական վերահսկողությունը արհեստական բանականության դարաշրջանում», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի գիտ. քարտուղար, տ.գ.թ.՝ **Եվգենյա Հակոբյան (Հայաստան, Երևան)**, ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի կրտսեր գիտաշխատող՝ **Դավիթ Պետրոսյան (Հայաստան, Երևան)**

3.ՏՆՏԵՍՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆ ՈՒՈՐՏՆԵՐԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԸ ԵՎ ԳԵՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ

1. «Թվային տեխնոլոգիաները որպես վերականգնող գյուղատնտեսության իրթան», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի փոխտնօրեն, տ.գ.թ., դոցենտ՝ **Լիանա Խաչատրյան (Հայաստան, Երևան)**, ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի կրտսեր գիտաշխատող՝ **Օովինար Քոչարյան (Հայաստան, Երևան)**

2. «Թվային տնտեսություն. Բելառուսի և Ռուսաստանի փորձը առողջապահության թվայնացման գործում», Բելառուսի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Տնտեսագիտության ինստիտուտի Սոցիալական և սպառողական ծառայությունների բաժնի վարիչ, տ.գ.թ. դոցենտ՝ **Ելենա Միլաշնիչ (Բելառուս, Մինսկ)**

3. «Խաղայնացումը ապահովագրության մեջ. սպասարկման ոլորտի զարգացման նոր վեկտոր», Բելառուսի Գիտությունների ազգային ակադեմիայի Տնտեսագիտության ինստիտուտի մագիստրանտ՝ **Անաստասիա Կարպենկո (Բելառուս, Մինսկ)**

4. «Վիրտուալ զբոսաշրջությունը Գյումրիում որպես մշակութային ժառանգության պահպանման և իրթանման ժամանակակից մոտեցում», ՀՊՏՀ Գյումրու մասնաճյուղի ուսանող՝ **Թինա Ներսիսյան (Հայաստան, Գյումրի)**

5. «Նավթաքիմիական արդյունաբերության վերափոխումը՝ հաշվի առնելով զարգացման ժամանակակից միտումները. Մինգապուրի փորձը», Բելառուսի գիտությունների ազգային ակադեմիայի Համաշխարհային

տնտեսության կենտրոնի ավագ գիտաշխատող՝ **Պավել Շվեդկո (Բելառուս, Մինսկ)**, Բելառուսի գիտությունների ազգային ակադեմիայի Համաշխարհային տնտեսության կենտրոնի մագիստրոս՝ **Եկատերինա Տավգեն (Բելառուս, Մինսկ)**

6.«Բնապահպանական, սոցիալական և կորպորատիվ կառավարման հիմնախնդիրները ՀՀ բանկային համակարգում», ՀՊՏՀ տ. գ .թ. դոցենտ՝ **Նորայր Սաֆարյան (Հայաստան, Երևան)**, ՀՊՏՀ Կառավարման ամբիոնի հայցորդ, «Կոնվերս Բանկ» ՓԲԸ, Ֆինանսական մոնիթորինգի կենտրոն, գործառնական բաժնի պետ՝ **Ռուբեն Սաֆարյան (Հայաստան, Երևան)**

7.«Հայաստանի և Բելառուսի էներգաարդյունավետության համեմատությունը համաշխարհային միտումների հետ», Բելառուսի գիտությունների ազգային ակադեմիայի տնտեսագիտության ինստիտուտի Հանքային պաշարների օգտագործման արդյունավետության բաժնի պետ, տեխ. գ. թ., **Վալենտինա Ցիլիբինա (Բելառուս, Մինսկ)**

8.«Հայաստանի Հանրապետության անտառային ֆոնդի հիմնական ցուցանիշների դինամիկայի վիճակագրական վերլուծությունը 2015-2022թթ. ընկած ժամանակահատվածում. ապագայի կանխատեսումներ», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի ավագ գիտաշխատող, Հայաստանի ազգային ագրարային համալսարանի Տվյալագիտության ամբիոնի պրոֆեսոր , տ.գ.թ.՝ **Գոհար Վարդանյան (Հայաստան, Երևան)**

9.«Արևածաղկի ձեթի շուկայի ուսումնասիրության մասին», ՀՀ ԳԱԱ Մ. Քոթանյանի անվան Տնտեսագիտության ինստիտուտի առաջատար գիտաշխատող, տ.գ.դ., պրոֆեսոր՝ **Միքայել Միքայելյան (Հայաստան, Երևան)**

Ձեկուցումների քննարկում և գիտաժողովի ամփոփում

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ
Մ. ՔՈԹԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏ**

Հայաստանի Հանրապետություն,
ք. Երևան, Գր. Լուսավորիչի 15
Հեռ.: +374 10 581971

Էլ. փոստ: info@economics.sci.am
Կայք: <http://www.economics.sci.am>

Отделение арменоведения и общественных наук НАН РА

Институт экономики имени М. Котаяна НАН РА

Институт экономики Национальной академии наук Беларуси

Саратовский научный центр Российской академии наук

**Международная научная конференция
Проблемы социально-экономического развития в условиях
внедрения достижений искусственного интеллекта**

ЕРЕВАН-2024

Уважаемый(ая) _____,

Приглашаем Вас принять участие в международной конференции «Проблемы социально-экономического развития в условиях внедрения достижений искусственного интеллекта», которая состоится **13 сентября 2024 г. в 11⁰⁰**, в зале заседаний Президиума НАН РА (пр. Маршала Баграмяна 24, 2-й этаж).

ПРОГРАММА

13 сентября с 11.00-13.00

1. Вступительное слово

Академик-секретарь Отделения арменоведения и общественных наук Национальной академии наук Республики Армения, д.э.н, профессор
Юрий Михайлович Суварян

2. Приветственное слово

Директор Института экономики имени М. Котаняна НАН РА, к.э.н., доцент
Мери Гагиковна Манучарян

Директор Института экономики Национальной академии наук Беларуси,
к.э.н., доцент

Денис Викторович Муха

Директор Саратовского научного центра РАН, д.ф.м.н.

Борис Николаевич Хлебцов

НАУЧНЫЕ ДОКЛАДЫ НА ПЛЕНАРНОМ ЗАСЕДАНИИ

1. «Цифровая грамотность армянского общества. оценочные и определяющие факторы», научный сотрудник Института экономики им. М.Котаняна НАН РА, к.э.н. **Оганнес Симонович Асатрян (Армения, Ереван)**
2. «Структура и тенденции развития мирового рынка зеленых облигаций», старший научный сотрудник Института проблем управления им. В. А. Трапезникова РАН РФ, д.э.н., доцент **Светлана Валерьевна Ратнер, (Российская Федерация, Москва)**
3. «Человек-машина, возможность или конфликт?», старший научный сотрудник Института экономики имени М.Котаняна НАН РА, к.э.н., доцент **Мануш Марлестовна Минасян (Армения, Ереван)**
4. «Анализ глобальных тенденций развития рынка искусственного интеллекта: современное состояние, механизмы поддержки и барьеры роста», ученый секретарь Института аграрных проблем Саратовского научного центра РАН, к.э.н. **Максим Николаевич Осовин (Российская Федерация, Саратов)**
5. «Особенности рыночно-алгоритмического способа координации экономических отношений Республики Беларусь», декан инженерно-экономического факультета Белорусского государственного университета информатики и радиоэлектроники, к.э.н., доцент **Ольга Игоревна Лаврова (Республика Беларусь, Минск)**
6. «Влияние цифровой экономики на демографические показатели стран», младший научный сотрудник Института экономики им. М.Котаняна НАН РА **Арсен Славикович Эркоян (Армения, Ереван)**

Вопросы и обсуждения

13⁰⁰-14⁰⁰-Кофе-брейк

13 сентября с 14:00 - 17:00

НАУЧНЫЕ ДОКЛАДЫ СЕКЦИЙ

СЕКЦИЯ 1. ИСКУССТВЕННЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ: ДОСТИЖЕНИЯ И ВЫЗОВЫ

1. «Искусственный интеллект в энергетике Армении», ведущий научный сотрудник Института экономики им. М.Котаяна НАН РА, к.т.н. **Степан Папикян (Армения, Ереван)**
2. «Тенденции развития умного туризма в контексте искусственного интеллекта», научный сотрудник, руководитель научной темы Института экономики им. М.Котаяна НАН РА, к.э.н., доцент **Светлана Даллакян (Армения, Ереван)**, ведущий научный сотрудник Института экономики им. М.Котаяна НАН РА, к.э.н. **Анна Макарян (Армения, Ереван)**
- 3.«Развитие сферы искусственного интеллекта в странах СНГ», Заведующий отделом Института экономики Национальной академии наук Беларуси **Вячеслав Румянцев (Республика Беларусь, Минск)**, старший научный сотрудник НИИ экономики Министерства экономики Республики Беларусь **Наталья Гончарик (Республика Беларусь, Минск)**
- 4.«Возможности и ограничения внедрения технологий искусственного интеллекта в аграрном секторе РА», старший научный сотрудник Института экономики им. М.Котаяна НАН РА, к.э.н, доцент **Алвард Матинян (Армения, Ереван)**
5. «Искусственный интеллект в образовании», научный сотрудник Института экономики им. М.Котаяна НАН РА, к.э.н. **Татевик Шагинян (Армения, Ереван)**
- 6.«Решения на основе искусственного интеллекта для интеграционного процесса мигрантов», младший научный сотрудник Института экономики им. М.Котаяна НАН РА **Ануш Саргсян (Армения, Ереван)**
7. «Некоторые особенности правоприменительной практики в области использования искусственного интеллекта», научный сотрудник Института экономики Национальной академии наук Беларуси **Дарья Маркевич (Республика Беларусь, Минск)**, научный сотрудник Института экономики Национальной академии наук Беларуси **Ольга Кочерга (Республика Беларусь, Минск)**

СЕКЦИЯ 2. ТЕНДЕНЦИИ И ОСНОВНЫЕ ПРОБЛЕМЫ МАКРОЭКОНОМИЧЕСКОГО РАЗВИТИЯ

- 1.«Проблемы демографической дипломатии Армении», д.э.н., профессор Татул Манасерян (**Армения, Ереван**)
- 2.«Регулирующая роль государственной политики в вызовах искусственного интеллекта», научный сотрудник Института экономики им. М.Котаняна НАН РА, к.э.н., доцент **Лилик Бегларян (Армения, Ереван)**
- 3.«Движение макроэкономических показателей Республики Армения и потенциал воспроизводства экономики», главный научный сотрудник Института экономики им. М.Котаняна НАН РА, д.э.н., профессор **Ашот Маркосян (Армения, Ереван)**, Руководитель научного направления «Макроэкономические проблемы и финансы» Института экономики им. М. Котаняна НАН РА, к.э.н., доцент Элянора Матевосян (**Армения, Ереван**) , НПО «Политико-правовые и экономические исследования и прогнозы», докторант Института экономики им. М. Котаняна НАН РА, к.э.н. Меружан Маркосян (**Армения, Ереван**)
- 4.«Статистический анализ структуры трудовых ресурсов и процесса старения населения РА», Преподаватель Национального аграрного университета Армении, к.э.н. **Астхик Мовсисян (Армения, Ереван)**
- 5.«Оценка динамики структурных изменений ВВП и показателей реального объема в ключевых секторах в 2014-2023 (по данным РА)», старший научный сотрудник Института экономики им. М. Котаняна НАН РА, профессор кафедры даталогии Национального аграрного университета Армении, к.э.н. **Гоар Вардамян (Армения, Ереван)**, доцент кафедры даталогии Национального аграрного университета Армении, к.э.н. **Геворк Кешишян (Армения, Ереван)**
- 6.«Финансовый контроль в эпоху искусственного интеллекта», Ученый секретарь Института Экономики им. Котаняна НАН РА, к.э.н. **Евгения Акопян (Армения, Ереван)**, младший научный сотрудник Института Экономики им. Котаняна НАН РА **Давид Петросян (Армения, Ереван)**

СЕКЦИЯ 3. УРОВЕНЬ РАЗВИТИЯ РЕАЛЬНЫХ СЕКТОРОВ ЭКОНОМИКИ И ПРИОРИТЕТЫ

- 1.«Цифровые технологии как стимул для возобновляемого сельского хозяйства» Заместитель директора Института экономики им. Котаняна НАН РА, к.э.н., доцент **Лиана Хачатрян Армения, Ереван**), младший научный

сотрудник Института Экономики им. Котаняна НАН РА **Цовинар Кочарян (Армения, Ереван)**

2. «Цифровая экономика: опыт Беларуси и России в цифровизации здравоохранения», Заведующая отделом социальных и потребительских услуг Института экономики Национальной Академии Наук Беларуси, к.э.н., доцент **Елена Милашевич (Республика Беларусь, Минск)**

3. «Геймификация в страховании: новый вектор развития сферы услуг», Магистрант Института Экономики Национальной академии наук Беларуси **Анастасия Карпенко (Республика Беларусь, Минск)**

4. «Виртуальный туризм в Гюмри как современный подход к сохранению и продвижению культурного наследия», студент Гюмрийского филиала Государственного Экономического университета Армении **Тина Нерсисян (Армения, Гюмри)**

5. «Трансформация нефтехимической отрасли с учетом современных тенденций развития: опыт Сингапура» Старший научный сотрудник Центра мировой экономики Национальной академии наук Беларуси **Павел Шведко (Республика Беларусь, Минск)**, Магистрант Центра мировой экономики Национальной академии наук Беларуси **Екатерина Тавгень (Республика Беларусь, Минск)**

6. «Проблемы экологического, социального и корпоративного управления в банковской системе РА», Государственный Экономический университет Армении к.э.н., доцент **Норайр Сафарян (Армения, Ереван)**, Соискатель кафедры управления Государственного Экономического университета Армении, начальник операционного отдела Центра финансового мониторинга «ЗАО» Конверс Банк **Рубен Сафарян (Армения, Ереван)**

7. «Сравнение энергоэффективности Армении и Беларуси с мировыми тенденциями», Начальник отдела эффективности использования минеральных ресурсов Института экономики Национальной академии наук Беларуси, к.т.н. **Валентина Цилибина (Республика Беларусь, Минск)**

8. «Статистический анализ динамики основных показателей лесного фонда Республики Армения за период с 2015-2022: прогнозы на будущее», Старший научный сотрудник Института Экономики им. Котаняна НАН РА, профессор кафедры даталогии Национального аграрного университета Армении, к.э.н. **Гоар Вардамян (Армения, Ереван)**

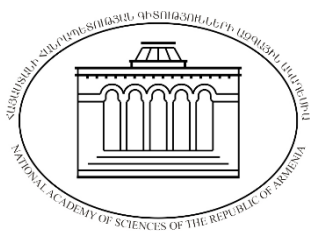
9. «Об исследовании рынка подсолнечного масла», Ведущий научный сотрудник Института Экономики им. Котаняна НАН РА, д.э.н, профессор **Микаел Микаелян (Армения, Ереван)**

Обсуждение докладов и подведение итогов конференции

**РЕСПУБЛИКА АРМЕНИЯ
НАЦИОНАЛЬНАЯ АКАДЕМИЯ НАУК
ИНСТИТУТ ЭКОНОМИКИ ИМ. М. КОТАНЯНА**

Республика Армения
г. Ереван, Григор Лусаворич 15
тел.: +374 10 581971
эл. почта: nas_ie@sci.am, info@economics.sci.am
сайт: <http://www.economics.sci.am>

The Division of Armenology and Social Sciences NAS RA

The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA

The Institute of Economics NAS of Belarus

Saratov Scientific Center of the Russian Academy of Sciences, RAS

International Scientific Conference

**“The Issues of Socio-Economic Development in the Conditions of
the Implementation of the Achievements of Artificial Intelligence”**

Yerevan 2024

Dear

We cordially invite you to participate in **The International Scientific Conference named "The Issues of Socio-economic Development in the Conditions of the Implementation of the Achievements of Artificial Intelligence"**, which will take place on **September 13, 2024** at **11:00**, in the meeting hall of the NAS RA Presidency (Marshal Baghramyan Ave., 24, 2nd floor).

Agenda

September 13, 11⁰⁰ -13⁰⁰

1. Opening speech

The Academician-Secretary of The Division of Armenology and Social Sciences
NAS RA, Doctor of Economics, Professor

Yuri Suvaryan

2. Words of welcome

The Director of The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, PhD in
Economics, Associate Professor

Meri Manucharyan

The Director of The Institute of Economics NAS of Belarus, PhD in Economics,
Associate Professor

Denis Mukha

The Director of Saratov Scientific Center of the Russian Academy, Doctor of
Physics and Mathematics Sciences,

Boris Khlebcov

SCIENTIFIC REPORTS IN PLENARY SESSION

1. "Digital literacy of the Armenian society: Assessment and determinants", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Researcher, PhD in Economics

Hovhannes Asatryan (Armenia, Yerevan)

2. "Composition and development trends of the global green bond market", V.A. Trapeznikov Institute of Control Sciences, Russian Academy of Sciences, Senior Researcher, Doctor of Economics Sciences, Associate Professor

Svetlana Ratner (Russia, Moscow)

3. "Human-machine: opportunity or conflict?", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Senior Researcher, PhD in Economics, Associate Professor

Manush Minasyan (Armenia, Yerevan)

4. "Analysis of global trends in the development of the "AI" market: state, support mechanisms and growth barriers", Scientific secretary of the Institute of Agrarian Problems of the Saratov Scientific Center of the Russian Academy of Sciences, PhD in Economics

Maksim Osovin, (Russia, Saratov)

5. "Features of the market-algorithmic method of economic relations coordination in the Republic of Belarus", The Dean of the Faculty of Engineering and Economics, Belarusian State University of Informatics and Radioelectronics, PhD in Economics, Associate Professor

Olga Laurova (Belarus, Minsk)

6. "The impact of the digital economy on the demographic indicators of countries", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Junior researcher

Arsen Erkoyan (Armenia, Yerevan)

Q&A session

13⁰⁰-14⁰⁰- Cofee break

September 13, 14⁰⁰ -17⁰⁰

SCIENTIFIC REPORTS IN DIVISION SESSION

1. ARTIFICIAL INTELLIGENCE: ACHIEVEMENTS AND CHALLENGES

1. "Artificial Intelligence in the Energy sector of Armenia", The Institute of Economics after M. Kotanyan, Leading researcher, PhD in Technical sciences

Stepan Papikyan (Armenia, Yerevan)

2. "Development trends of "Intelligent" tourism in the scope of artificial intelligence", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Researcher, Head of the Scientific topic, PhD in Economics, **Svetlana Dallaqyan, (Armenia, Yerevan)**, The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Senior Researcher, PhD in Economics, **Anna Makaryan (Armenia, Yerevan)**

3. "Development of the AI sphere within the CIS", The Institute of Economics NAS of Belarus, Head of Department, **Vyacheslav Rumyantsev, (Belarus, Minsk)**, the Research Institute of Economics of the Ministry of Economy of the Republic of Belarus, senior researcher, **Natalya Goncharik (Belarus, Minsk)**

4. "The possibilities and limitations of artificial intelligence adoption in RA agricultural sector", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Senior researcher, Associate Professor

Alvard Matinyan (Armenia, Yerevan)

5. "Artificial intelligence in education", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Researcher

Tatevik Shahinyan (Armenia, Yerevan)

6. "AI utilizing solutions for the integration process of migrants", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Junior researcher

Anush Sargsyan (Yerevan Armenia)

7. "Some features of law enforcement practices regulating AI use", The Institute of Economics NAS of Belarus, Researcher, **Darya Markevich (Belarus, Minsk)**, The Institute of Economics NAS of Belarus, Researcher, **Olga Kochergo (Belarus, Minsk)**

2. MACROECONOMIC DEVELOPMENT TRENDS AND MAIN PROBLEMS

1. "The issues of Armenian demographic diplomacy", Doctor of Economics, Professor

Tatul Manaseryan (Armenia, Yerevan)

2. "The regulatory role of state policy in AI challenges", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Researcher, PhD in Economics

Lilik Beglaryan (Armenia, Yerevan)

3. "Dynamics of macroeconomic indicators of the RA and the potential of economic reproduction", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Doctor of Economics, Professor, **Ashot Markosyan (Armenia, Yerevan)**, The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Head of Department, PhD in Economics, Associate Professor, **Elyanora Matevosyan (Armenia, Yerevan)**, "Political, Legal and Economic Research and Forecasts" NGO, PhD in Economics, Doctoral student **Meruzhan Markosyan (Armenia, Yerevan)**

4. Statistical analysis of the labor force composition and aging process of RA population, Armenian National Agrarian University, PhD in Economics

Astghik Movsisyan (Armenia, Yerevan)

5. "Intensity assessment of dynamics in the structural changes and real volume indices in main GDP sectors of RA (2014-2023)", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Senior Researcher, PhD in Economics, Professor, **Gohar Vardanyan (Armenia, Yerevan)**, Armenian National Agrarian University, PhD in Economics,

Gevorg Qeshishyan (Armenia, Yerevan)

6. "Financial control in the era of Artificial Intelligence", The Institute of Economics after M. Kotanyan, Scientific Secretary, PhD in Economics **Yevgenya Hakobyan (Armenia, Yerevan)**, The Institute of Economics after M. Kotanyan, Junior Researcher

David Petrosyan (Armenia, Yerevan)

3. THE PRIORITIES AND DEVELOPMENT STATE OF REAL SECTORS OF ECONOMY

1. "Digital technologies as an incentive of sustainable agriculture", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Deputy director, PhD in Economics, Associate Professor, **Liana Khachatryan (Armenia, Yerevan)**, The

Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Junior researcher, **Tsovinar Kocharyan (Armenia, Yerevan)**

2. "Digital economy: the experience of Belarus and Russia in digitalization of healthcare sector", The Institute of Economics NAS of Belarus, Head of Department, PhD in Economics, Associate Professor

Yelena Milashevich (Belarus, Minsk)

3. "Gamification in insurance: a new development vector of the service sector" The Institute of Economics NAS of Belarus, Student

Anastasia Karpenko (Belarus, Minsk)

4. "Virtual tourism in Gyumri as a modern approach of cultural heritage preservation and promotion", ASUE, Gyumry branch, Student

Tina Nersisyan (Armenia, Gyumri)

5. "Transformation of the petrochemical industry in the scope of modern development: the case of Singapore", National Academy of Sciences of Belarus, Senior researcher, **Pavel Shvedko (Belarus, Minsk)**, National Academy of Sciences of Belarus, Student, **Yekaterina Tavgen (Belarus, Minsk)**

6. "Environmental, social and corporate management issues in the RA banking system ", ASUE, PhD in Economics, **Norayr Safaryan (Armenia, Yerevan)**, ASUE, PhD Student, "Converse Bank" CJSC, The Department of Financial monitoring, Head of Operations Department, **Ruben Safaryan (Armenia, Yerevan)**

7. "Comparison of the energy efficiency of Armenia and Belarus with world trends", Head of the Industrial and Scientific Department of the Use of Mineral Resources of the Institute of Economics of the National Academy of Sciences of Belarus, PhD in Technical Sciences

Valentina Tsylibina (Belarus, Minsk)

8. "Statistical analysis of the dynamics of the RA forest fund's main indicators (2015-2022) and forecasts", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Senior Researcher, PhD in Economics, Professor,

Gohar Vardanyan (Armenia, Yerevan)

9. "Study of the vegetable oil market", The Institute of Economics after M. Kotanyan NAS RA, Leading Researcher, Doctor of Economics, Professor

Miqayel Miqayelyan (Armenia, Yerevan)

Discussions and wrap-up of conference

REPUBLIC OF ARMENIA
THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES
THE INSTITUTE OF ECONOMICS AFTER M. KOTANYAN

The Republic of Armenia,
Yerevan, Gr. Lusavorich 15
Tell: +374 10 581971
email: nas_ie@sci.am, info@economics.sci.am
web page: <http://www.economics.sci.am>

